

Luonnonsuojelulain mukainen poikkeamislupa

Asianumero: MH 79/2026

Lupaviranomainen

Metsähallitus
Osoite: Opastinsilta 12 C, 00520 Helsinki
Yritys- ja yhteisötunnus: 0116726-7
kirjaamo@metsa.fi

Yhteyshenkilö(t)

Hakija

Itäisen Suomenlahden luonnonhoitoyhdistys ry, 3507169-3

Hakemus

07.01.2026, sähköpostitse

Itäisen Suomenlahden luonnonhoitoyhdistys ry hakee Metsähallitukselta lupaa minkin ja supikoiran vähentämiseen sekä kettuyksilöiden poistamiseen valtion luonnonsuojelualueilla Loviisan ja Virolahden välisellä saaristoalueella vuosina 2026–2029.

Hakija on valittu kilpailutuksella vastuupyytäjäksi Biodiversea-hankkeessa tehtäville vieras- ja pienpetopyyntineille Loviisan ja Virolahden välisellä saaristoalueella. Hakijan kanssa on tehty toimeksiantosopimus pyynneistä vuosille 2026-2027. Sopimus sisältää option toiminnan jatkamiseksi vuoteen 2029. Metsähallitus on laatinut pyyntien toteutuksesta kirjalliset ohjeet sekä aluekohtaiset pyyntisuunnitelmat, joissa määritellään toimintatavat kansallispuistoissa ja luonnonsuojelualueilla toimimiseen. Loviisan-Virolahden aluetta koskeva pyyntisuunnitelma on liitteessä 3.

Pyynnit toteutetaan pääasiassa koirapyyntinä. Mikäli eläin on piilossa, hätistetään se esiin käyttäen lehtipuhallinta. Loukkupyyntiä käytetään saaristossa täydentävänä menetelmänä erityisesti minkille. Loukuissa käytetään ensisijaisena houkuttimena minkin omaa hajua tai tarkoitukseen tehtyä hajustetta. Loukkulaatikoiden kulkuaukot on mitoitettu ainoastaan minkille sopivaksi. Pyynti keskitetään keväälle ennen pesimäkautta, jäiden lähdöstä huhtikuun loppuun. Syksyiset pyynnit tehdään elokuusta alkaen. Kesällä toukokuusta heinäkuuhun poistopyyntiä ei toteuteta kuin poikkeustapauksissa lintujen pesimärauhan turvaamiseksi.

Metsähallitus on hakenut Biodiversea-hankkeessa tehtävää kettuyksilöiden poistamista varten poikkeuslupan Suomen Riistakeskuksesta (Riistakeskuksen lupa 2022-5-000-23968-1), joka mahdollistaa ketun vähentämisen myös ketun rauhoitusaikana. Poikkeuslupan tarkoituksena on mahdollistaa kettujen poistaminen merkittäviltä lintusaarilta ennen saaristolintujen pesimäkauden alkua. Pyyntiä ei tehdä lintujen pesimäkauden aikana (touko-heinäkuussa) muuten kuin poikkeustapauksissa, joista sovitaan aina tapauskohtaisesti luvan saajan ja Metsähallituksen kesken.

Päätös

Lupa myönnetään hakemuksen mukaisena.

Luvan sisältö, lupa-alue ja voimassaolo

Metsähallitus myöntää Itäisen Suomenlahden luonnonhoitoyhdistys ry:lle luvan minkin ja supikoiran vähentämiseen sekä kettuyksilöiden poistamiseen 1) Itäisen Suomenlahden kansallispuistoon kuuluvilla saarilla, sekä 2) Lehtisen luonnonsuojelualueella osana Biodiversea-hanketta vuosina 2026-2029. Luvan saaja toimii Loviisan ja Virolahden välisellä saaristoalueella vastuupyytäjänä.

Lupa myönnetään luvan kohteena oleville luonnonsuojelualueille ketun osalta viranomaislupana luonnonsuojelulain (LSL, 9/2023) 51.1 § (kohta 2) perustuen. Minkin ja supikoiran vähentäminen on alueilla mahdollista ilman erillistä viranomaislupaa LSL 50.3 § perustuen.

Luvalla tehtävien pyyntien aikana on sallittua liikkua lupaan kuuluvilla luonnonsuojelualueilla niiden mahdollisina rajoitusaikana. Poikkeaminen alueiden liikkumisrajoituksista on sallittua ainoastaan pyynteihin liittyvissä tehtävissä ja liikkuminen tulee tällöin rajoittaa pyyntien kannalta välttämättömään. Rajoitusalueilla toimiessa luvan haltijan tulee noudattaa erityistä varovaisuutta pesimälinnuston ja muun eläimistön suojelemiseksi.

Lupa koskee Itäisen Suomenlahden luonnonhoitoyhdistys ry:n pyyntialueelle nimeämiä vieras- ja pienpetopyytäjiä sekä heidän avustajiaan. Luvan saajan tulee pitää listaa pyyntialueella toimivista pyytäjistä, jotta luonnonsuojelualueella toimivien pyytäjien nimet voidaan lupakauden aikana tarkastaa.

Lupa on voimassa seuraavasti:

Alkaa: 18.02.2026

Päättyy: 31.12.2029

Lupa tulee voimaan valitus- ja tiedoksisaantiajan jälkeen. Lupa tulee lainvoimaiseksi aikaisintaan valitusajan päätyttyä, mikäli siitä ei ole tehty valituksia. Valitus aika on 30 päivää päätöksen tiedoksisaannista. Jos päätös on annettu tiedoksi sähköisenä viestinä, katsotaan päätöksen saajan saaneen asiakirjan tiedoksi kolmantena päivänä viestin lähettämisestä.

Lupa voidaan peruuttaa, jos sen ehtoja ei noudateta.

Lupapäätöksen perustelut

Metsähallitus koordinoi Biodiversea LIFE IP -hankkeessa Suomen saaristoalueilla tehtäviä pienpetopetopyyntejä, joiden tavoitteena on vieraspedoista vapaa saaristo. Vieraspetojen lisäksi tärkeiltä lintualueilta vähennetään kettua. Luvan saaja toimii vastuupyyntijänä Loviisan ja Virolahden välisellä saaristoalueella. Luvalla tehtävät toimenpiteet ovat tarpeen saaristolintukantojen suojelemiseksi. Minkki, supikoira ja kettu voivat aiheuttaa merkittävää vahinkoa paikalliseen saaristolintukantaan. Pienpetojen tehokas pyynti on oleellinen luonnonhoitomuoto erityisesti pesimälinnuston suojelussa.

Supikoira ja minkki ovat haitallisiksi luokiteltuja vieraslajeja (Maa- ja metsätalousministeriön vieraslajistrategia 2012). Kettu on Suomessa riistalaji. Lajin vaikutus ulkosaariston pesimälinnustoon voi kuitenkin olla merkittävä. Ketun aiheuttama vahinko on suurin erityisesti suurilla ulkomeren saarilla, joihin kettuja jää keväisin jäätilanteen vuoksi. Lupa-alueeseen kuuluvat saaret ovat linnustollisesti edustavia. Luvalla on tarkoitus poistaa lintujen tärkeillä pesimäsaarilla tai niiden läheisyydessä esiintyviä kettuyksilöitä.

Lupa myönnetään eri luonnonsuojelualueille seuraavien lakien ja asetusten nojalla:

- Itäisen Suomenlahden kansallispuisto: kansallispuisto on perustettu lailla (674/1981). Lain 6 a § mukaan kansallispuistossa sovelletaan, mitä luonnonsuojelulain (LSL, 9/2023) 49 §:ssä säädetään kielletyistä toiminnoista sekä rauhoitussäännöksiä koskevista poikkeuksista LSL 50 ja 51 §:ssä. Poikkeamislupa kettuyksilöiden poistamiseen myönnetään LSL 51.1 § (kohta 2) nojalla. Minkin ja supikoiran vähentäminen on alueilla mahdollista ilman viranomaislupaa LSL 50.3 § mukaisesti.

- Lehtisen luonnonsuojelualue: Alue on perustettu asetuksella YmA 333/2021 ja alueella ovat voimassa LSL (9/2023) 52 § mukaiset rauhoitusmääräykset. Poikkeamislupa kettuyksilöiden poistamiseen myönnetään LSL 51.1 § (kohta 2) nojalla. Minkin ja supikoiran vähentäminen on alueilla mahdollista ilman viranomaislupaa LSL 50.3 § mukaisesti.

Pyynnit suunnitellaan ja toteutetaan kullakin luonnonsuojelualueella alueen luontoarvot ja muu käyttö huomioiden siten, etteivät ne aiheuta vaaraa alueen luontoarvoille tai muulle käytölle. Metsähallitus katsoo, etteivät pyynnit luvan ehtojen mukaan toteutettuna vaaranna luonnonsuojelualueiden suojeluperusteena olevia luontoarvoja. Pitkällä aikavälillä tehtävien pyyntien voi arvioida parantavan alueen luontoarvojen (erityisesti pesimälinnusto) tilaa.

Arvio luvan mukaisen toiminnan vaikutuksesta Natura 2000 -alueisiin

Lupa-alue kuuluu Itäisen Suomenlahden saaristo ja vedet -nimiseen Natura-alueeseen (FI0408001, SAC/SPA). Metsähallitus katsoo, ettei luvan ehtojen mukainen toiminta aiheuta merkittävää haittaa em. Natura-alueiden suojeluperusteena oleville luonnonarvoille eikä heikennä Natura-alueen suojeluperusteita.

Lupaehdot

Lupa ei sisällä oikeutta maastoliikenteeseen, johon tarvittaessa tulee hakea erillistä lupaa.

Poikkeamisluvan käyttö edellyttää, että luvan saajalla on toimeksiantosopimus Metsähallituksen kanssa Biodiversea-hankkeessa tehtävistä pyynneistä.

Pyynnissä tulee noudattaa metsästyslain (615/1993) määräyksiä sekä asetuksia, joita sen nojalla on annettu. Kullekin pyyntialueelle on laadittu suunnitelma käytettävistä menetelmistä, jonka Metsähallitus on hyväksynyt. Suunnitelmissa huomioidaan luonnonsuojelualueiden luontoarvot, alueen muu käyttö (mm. laidunnus, virkistyskäyttö) sekä sensitiivisten lajien mahdollinen esiintyminen. Metsähallituksessa yhteyshenkilönä pyyntien suunnittelussa toimii XX (xx@metsa.fi).

Koiran on oltava kytkettynä 1.5. jälkeen luodoilla, joissa linnut ovat pesimässä tai asettumassa pesintään. Oleskeluaika tulee lintusaarilla rajoittaa vain pyynnin kannalta välttämättömään. Koiralla tapahtuva pyynti tulee lopettaa, mikäli pyynnin havaitaan häiritsevän alueella pesivää linnustoa.

Pyyntien toteutuksessa tulee huomioida alueella mahdollisesti sijaitsevat merikotkan ja sääksen pesäpuut sekä välttää tarpeetonta häirintää käytössä olevien pesäpuiden läheisyydessä lajien pesimäaikana (merikotka 1.2.–31.7., sääksi 1.4.–15.9). Mikäli pyyntejä ei ole mahdollista toteuttaa aiheuttamatta merkittävää häiriötä em. lajien pesinnälle, tulee pyynneistä kyseisellä kohteella luopua.

Pyynneissä tulee huomioida alueiden mahdollinen virkistys-, laidun- tai muu maankäyttö ja toimittava siten, ettei aiheuteta vaaraa tai haittaa saarien muille käyttäjille.

Osalla lupa-alueista on voimassa olevia metsästysvuokrasopimuksia ja poikkeuslupia vastaavien lajien vähentämiseen. Luvan saaja vastaa yhteydenpidosta muiden samalla luonnonsuojelualueella toimivien pienpetopyyntäjien kanssa sekä siitä, ettei alueilla harjoiteta tarpeetonta samanaikaista pyyntiä.

Loukkupyntiä harjoitettaessa loukut on merkittävä niin, että niistä käy ilmi luvan haltijan yhteystieto sekä tämän luvan asianumero (MH 79/2026). Luvansaaja vastaa, ettei loukuista aiheudu vaaraa muille alueen kävijöille. Luvansaajan tulee pitää huolta saamistaan varusteista ja luvan päätyttyä palauttaa ne. Alueelle ei saa jäädä toiminnasta jälkiä tai roskia.

Tämä lupa ei oikeuta luonnonsuojelulain perusteella rauhoitettujen lajien keräämistä, pyydystämistä, tappamista tai häiritsemistä (LSL 70 § ja 74 §).

Luvan saajan on noudatettava näiden ehtojen lisäksi luonnonsuojelualueen rauhoitusmääräyksiä ja järjestyssääntöä.

Alueella tulee liikkua niin, että vältetään kasvillisuuden turhaa talleantumista ja maaston kulumista. Tarpeetonta häiriötä luonnolle ja alueen muille käyttäjille tulee välttää.

Alueelle ei saa jättää toiminnasta jälkiä tai roskia.

Lupa tai kopio siitä on pidettävä mukana luvan mukaista toimintaa harjoitettaessa.

Raportointi

Luvan saajan tulee raportoida toteutetuista pyynnistä erikseen annettujen ohjeiden mukaan. Raportointi toteutetaan osana Biodiversea Life IP -hankkeen raportointia.

Hakijan tulee välittömästi raportoida Metsähallitukselle havaitsemistaan ongelmista tai Metsähallituksen toimintaa vaativista epäkohdista.

Sovelletut säännökset

Laki eräiden valtion omistamien alueiden muodostamisesta kansallispuistoiksi ja luonnonpuistoiksi (674/1981): 6 a §

Ympäristöministeriön asetus Uudenmaan maakunnan luonnonsuojelualueista (333/2021): 3 §

Luonnonsuojelulaki (9/2023): 50, 51 ja 56 §

Metsästyslaki (615/1993): 17, 26 ja 44 §

Laki Metsähallituksesta (234/2016): 5, 21 ja 24 §

Ympäristöministeriön asetus Metsähallituksen eräiden julkisten hallintotehtävien suoritteiden maksuista vuosina 2024 ja 2025 (96/2024): 2 §

Itäisen Suomenlahden kansallispuiston järjestyssääntö (annettu Vantaalla 29.1.2014)

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen tyytymätön saa hakea siihen valittamalla muutosta Itä-Suomen hallinto-oikeudelta. Valitusosoitus on liitteenä.

Hinta

Lupa on maksuton.

Esittelijä

Ratkaisija

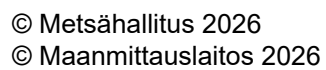
Liitteet:

- Liite 1. Lupa-alueen kartta
- Liite 2. Valitusosoitus
- Liite 3. Pyyntisuunnitelma (Loviisa-Virolahti) (poistettu)

Tiedoksi:

Kotkan kaupunki
Haminan kaupunki
Pyhtään kunta
Virolahden kunta
Loviisan kaupunki
Suomen riistakeskus, Kaakkois-Suomi Lupa- ja valvontavirasto
Kymenlaakson luonnonsuojelupiiri ry Suomenlahden merivartiosto

Poikkeamislupa 132054

Mittakaava: 1:350 000

Liite 2. Valitusosoitus.

1. VALITUSOSOITUS

(Laki Metsähallituksesta 21 §, luonnonsuojelulaki 134 §)

Tähän päätökseen tyytymätön voi hakea siihen muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen kirjallisella valituksella.

Valituskirjelmän sisältö ja allekirjoittaminen

Valituskirjelmässä, joka osoitetaan hallinto-oikeudelle, on ilmoitettava seuraavat asiat:

- valittajan nimi ja kotikunta
- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi sekä perusteet, joilla muutosta vaaditaan
- postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa.

Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituskirjelmässä on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta.

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelmä.

Valituskirjelmän liitteet

Valituskirjelmään on liitettävä:

- päätös, johon haetaan muutosta valittamalla, alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle
- asiamiehen valtakirja, jollei asiamiehenä toimi asianajaja tai yleinen oikeusavustaja.

Valitusaika

Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Valitusaikaa laskettaessa tiedoksisaantipäivää ei oteta lukuun.

Tiedoksisaantipäivä lasketaan seuraavasti:

- jos päätös on luovutettu asianomaiselle, asianomaisen asiamiehelle tai lähetille, tiedoksisaantipäivä ilmenee päätöksessä olevasta leimasta
- jos päätös on lähetetty postitse saantitodistusta vastaan, tiedoksisaantipäivä ilmenee saantitodistuksesta
- jos päätös on postitettu tavallisena kirjeenä, sen katsotaan tulleen tiedoksi seitsemäntenä päivänä postituspäivästä, jollei muuta ilmene
- jos päätös on toimitettu tiedoksi muulla tavalla jollekin muulle henkilölle kuin päätöksen saajalle (sijaistiedoksianto), katsotaan päätöksen saajan saaneen päätöksen tiedoksi kolmantena päivänä tiedoksianto- tai saantitodistuksen osoittamasta päivästä
- jos päätös tai kuulutus sen nähtävänä pitämisestä on julkaistu virallisessa lehdessä tai julkisella kuulutuksella ilmoitustaululla, katsotaan tiedoksisaannin tapahtuneen seitsemäntenä päivänä siitä päivästä, jolloin kuulutus virallisessa lehdessä on julkaistu tai kuulutus pantu ilmoitustaululle.
- jos päätös on annettu tiedoksi sähköisenä viestinä, katsotaan päätöksen saajan saaneen asiakirjan tiedoksi kolmantena päivänä viestin lähettämisestä.

Valituskirjelmän toimittaminen

Valituskirjelmän voi toimittaa hallinto-oikeudelle henkilökohtaisesti, postitse maksettuna postilähetyksenä tai asiamiestä tai lähettiä käyttäen. Postittaminen tapahtuu lähettäjän vastuulla. Valituksen on saavuttava viranomaiselle virka-aikana ennen 30 päivän valitusajan päättymistä, jotta valitus voidaan tutkia. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, lauantai, itsenäisyyspäivää, vapunpäivä, jouluaatto tai juhannusaatto, valitusaika jatkuu kuitenkin vielä seuraavan arkipäivän virka-ajan päättymiseen.

Käsittelymaksu

Muutoksenhakuasian vireille panijalta peritään oikeudenkäyntimaksu sen mukaan kuin tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) säädetään.

Hallinto-oikeuden osoite

Itä-Suomen hallinto-oikeus

Käyntiosoite: Minna Canthin katu 64, 70101 KUOPIO

Postiosoite: PL 1744, 70101 KUOPIO

Faksi: 029 56 42501

Sähköposti: ita-suomi.hao(at)oikeus.fi

Puhelin: 029 56 42502